

Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Херсонський національний технічний університет
Академія економічної освіти Молдови (ASEM) (Молдова)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Вроцлавський економічний університет (Польща)
Хмельницький національний університет
Державний торговельно-економічний університет
Одеський національний технологічний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**V Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

***«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ,
ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ
В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»***

**18 листопада 2025 р.
Херсон - Хмельницький**

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Херсонського національного технічного університету
(протокол № 4 від 19 грудня 2025 року)*

Оргкомітет конференції:

Голова оргкомітету:

Олена ЧЕПЕЛЮК – д.т.н., професор, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона, ректор Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Заступник голови оргкомітету:

Лариса СІДЕЛЬНИКОВА – д.е.н., професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Члени оргкомітету:

Деніс ВОСТРИКОВ – д-р, доцент, факультет фінансів, АSEM (Молдова);

Лілія ГРИГОРОЙ – д-р, доцент, факультет бухгалтерського обліку, АSEM (Молдова);

Нато ДЖАБНІДЗЕ – заступник декана, к.е.н., асистент-професор, факультет економіки та бізнесу, Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія);

Ліліана ЛАЗАРІ – д-р, доцент, факультет бухгалтерського обліку, АSEM (Молдова);

Тетяна КАНЄВА – д.е.н., професор, декан факультету фінансів та обліку Державного торговельно-економічного університету;

Валерій НЕМЧЕНКО – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та аудиту Одеського національного технологічного університету;

Ольга САРАПІНА – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Лариса СКОРОБОГАТА – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування Хмельницького національного університету;

Олена ВОЛКОВА – к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу Херсонського національного технічного університету;

Юрій БЕЗДІТКО – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Олена ЄРЕМЯН – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету (*координатор конференції*);

Олена НОВОСЬОЛОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Тетяна ПІНЧУК – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Оксана ПОСАДНЄВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Таміла ЧИЖОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету;

Тетяна ШРАМ – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету.

С 91 Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали V Міжнар. наук.–практ. Інтернет-конф. (18 листопада 2025 р., м. Херсон – м. Хмельницький) – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2025. – 558 с.

ISBN 978-617-8187-66-8 (електронне видання)

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18015157>

У збірнику представлені матеріали V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої сучасним проблемам і перспективам розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу, що відбулася 18 листопада 2025 року.

Призначений для науковців, практиків, викладачів з обліку, аудиту, оподаткування, аналізу, фінансів та економіки, а також є корисним для аспірантів і здобувачів.

Роботи друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яка надана в рукописах, та може не розділяти поглядів авторів на ті чи інші питання.

УДК 657.05(082)

<p>Ахновська І. О., к.е.н., доцент, Юдіценко М. О., здобувач Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця, Україна Розвиток стартап-екосистеми Мальти: досвід для України</p>	464
<p>Баранов Г. О., аспірант Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси, Україна Потенціал інноваційної моделі економіки України</p>	466
<p>Беженар І. М., к.е.н., ст. дослідник Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», м. Київ, Україна Відновлення та трансформація економіки України в умовах євроінтеграції</p>	468
<p>Волощук В. Р., д.е.н., доцент, Волощук Ю. О., д.е.н, професор Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», м. Кам'янець-Подільський, Україна Ключові тенденції та фактори модернізації і стратегічного розвитку аграрного бізнесу</p>	472
<p>Герасимова Т. І., викладач, Годованюк А. В., викладач Відокремлений структурний підрозділ Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», м. Кам'янець-Подільський, Україна Роль міжнародного фінансового співробітництва у відновленні економіки України</p>	476
<p>Заплітна Т. В., к.е.н, доцент, Сичевський П. П., здобувач, Щава К. В., здобувач Національний транспортний університет, м. Київ, Україна Інтеграція України в європейський цифровий простір транспортних технологій</p>	479
<p>Заплітна Т. В., к.е.н., доцент, Житник І. Р., здобувач Національний транспортний університет, м. Київ, Україна Оцінювання впливу євроінтеграційних процесів на сталий розвиток України</p>	482
<p>Зуб М. Я., к.е.н., Верхняцький Я. О., здобувач Відокремлений структурний підрозділ «Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», м. Хмельницький, Україна Вплив міграційних та демографічних процесів на соціально-економічне майбутнє України</p>	485
<p>Іванов Ю. Б., д.е.н., професор, Пасісюліна А. А., здобувач Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків, Україна Глобальні тенденції зеленої економіки: можливості для України</p>	488
<p>Іванов Ю. Б., д.е.н., професор, Росоха М. І., здобувач Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, м. Харків, Україна Удосконалення правил митного оформлення транспортних засобів</p>	492
<p>Коваль Н. В., к.е.н., доцент, Черней С. В., здобувач Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», м. Кам'янець-Подільський, Україна Роль тваринництва у забезпеченні продовольчої безпеки країни</p>	496

Література:

1. Час забути, що нас було 40 чи 50 мільйонів: демограф НАН про те, що робити з демографічною ситуацією в Україні. URL: <https://rubryka.com/article/demografichna-sytuatsiya-v-ukrayini/>.
2. На війні загинули 45 тисяч українських військових – Зеленський. URL: <https://gwaramedia.com/na-vijni-zaginuli-45-tisyach-ukrayinskih-vijskovih-zelenskij/>.
3. В Україні – критичний рівень народжуваності: експертка описала масштаби проблеми. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/v-ukrayini-krytychnyy-riven-narodzuvanosti-ekspertka-opysala-masshtaby-problemy-2909741.html>.
4. Il Forum delle famiglie: la crisi demografica assomiglia a un precipizio. URL: https://www.avvenire.it/politica/il-forum-delle-famiglie-la-crisi-demografica-assomiglia-a-un-precipizio_99792.

УДК 657.6(075)

*Іванов Ю. Б., д.е.н., професор,
Пасісюліна А. А., здобувач
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця,
м. Харків, Україна*

ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ: МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ

У сучасних умовах екологічної кризи концепція «зеленої економіки» набуває особливого значення, поєднуючи економічне зростання з раціональним використанням ресурсів і зниженням викидів. Провідні країни переходять до сталого розвитку через екотехнології, відновлювану енергетику та ESG-принципи. Для України орієнтація на «зелені» стандарти відкриває можливості євроінтеграції, підвищення конкурентоспроможності та зміцнення енергетичної безпеки.

Питання розвитку зеленої економіки досліджують як українські, так і зарубіжні науковці, зокрема О. Веклич, Л. Мельник, Т. Галушкіна, С. Кузнецов, які визначають її роль у сталому розвитку. Міжнародні організації – UNEP, Світовий банк та OECD – розглядають зелену економіку як ключовий інструмент переходу до кліматично нейтрального суспільства [1].

Метою роботи є аналіз глобальних тенденцій розвитку зеленої економіки, їх впливу на економічну політику України та визначення шляхів адаптації до принципів сталого розвитку в контексті євроінтеграції.

За визначенням Програми ООН з навколишнього середовища (UNEP), зелена економіка – це економіка, що забезпечує підвищення добробуту людей і соціальну справедливість при істотному зниженні екологічних ризиків та дефіциту ресурсів [2].

Російська агресія призвела до руйнування понад 50% енергетичних об'єктів, знищення промислових потужностей, логістичної та соціальної

інфраструктури. Це парадоксально, але війна зробила перехід до зеленої економіки не просто бажаним, а необхідним. Традиційна енергосистема, заснована на імпорті викопних ресурсів, виявилася надзвичайно вразливою. Саме тому розвиток відновлюваних джерел енергії, енергоефективності та децентралізованих систем генерації має стати одним із пріоритетів післявоєнного відновлення.

Серед основних перешкод залишаються:

- низький рівень інвестицій у «зелені» технології;
- відсутність цілісної державної політики «зеленого переходу»;
- неврегульованість ринку викидів CO₂;
- обмежений доступ громад та підприємств до фінансування екопроектів;
- слабка інтеграція «зелених» підходів у систему освіти та державного управління.

За даними UNEP, щорічні глобальні інвестиції у «зелені» сектори перевищують 700 млрд доларів, що свідчить про системний характер екологічної трансформації. Відновлювана енергетика, циркулярна економіка, «зелені» фінанси та екологічні інновації формують нову парадигму розвитку, у якій екологічна сталість стає основним чинником конкурентоспроможності.

До ключових світових тенденцій належать:

- декарбонізація енергетики – активне заміщення викопних джерел енергії на відновлювані (сонячну, вітрову, біоенергетику);
- цифровізація екологічного моніторингу – використання big data та штучного інтелекту для аналізу екологічних ризиків;
- розвиток зеленого фінансування – зростання обсягів «зелених» облігацій і ESG-інвестування;
- зміна споживчих моделей – зростання попиту на екологічні товари, туризм і транспорт із низьким вуглецевим слідом.

Для України ці тенденції створюють значний потенціал. Зокрема, у межах Європейського зеленого курсу країна має можливість інтегрувати свої енергетичні, промислові та аграрні системи у спільний європейський простір сталого розвитку. Важливим напрямом є розширення використання відновлюваних джерел енергії.

Вагомою складовою зеленої економіки виступає циркулярна економіка, орієнтована на мінімізацію відходів і повторне використання ресурсів. Україна поступово запроваджує європейські практики у сфері управління відходами, зокрема створення регіональних центрів переробки та стимулювання повторного використання сировини.

Не менш важливою є сфера «зелених» фінансів, яка включає фінансові інструменти для підтримки екологічних проєктів – «зелені» облігації, кредити для енергоефективності, екологічні інвестиційні фонди. Їх розвиток сприятиме залученню приватного капіталу до сталих ініціатив, особливо у відновленні післявоєнної інфраструктури України.

Серед ключових викликів розвитку зеленої економіки в Україні варто відзначити: недостатню інституційну координацію, обмежений доступ до фінансування, слабку екологічну культуру бізнесу та населення, а також

необхідність гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами. Водночас можливості включають: створення «зелених» робочих місць, розвиток регіонів через локальні енергетичні проекти, зростання експорту екологічно чистої продукції та інтеграцію в європейські ланцюги постачання.

Разом з тим, слід зазначити, що існує чимало проблем у розвитку та переході до «зеленої» економіки, серед основних проблем науковці виділяють нестачу внутрішніх фінансових ресурсів, відсутність сприятливих інвестиційних умов, наявність економічних ризиків впровадження енергоощадних та безвідходних технологій, низький рівень екологічної свідомості та ін. [5, с. 17].

Реалізація принципів «зеленої» економіки в Україні натрапляє на ряд глибоких системних викликів. Передусім відсутня цілісна державна політика, яка б забезпечувала узгодженість екологічних, енергетичних і промислових реформ. Українська економіка залишається однією з найбільш енергоємних у Європі, що зумовлено застарілими технологіями виробництва, високими втратами енергії та низьким рівнем енергоефективності. Значні обсяги промислових і побутових відходів, недостатній розвиток інфраструктури перероблення та утилізації ресурсів ускладнюють перехід до циркулярної моделі економіки. Крім того, частка відновлюваних джерел енергії в національному енергобалансі залишається невисокою. Недостатній рівень «зелених» тарифів і нестабільність регуляторної політики знижують зацікавленість інвесторів і домогосподарств у розвитку альтернативної енергетики. Відсутність дієвих фінансових механізмів підтримки, таких як «зелені» облігації чи пільгове кредитування, додатково стримує залучення приватного капіталу до екологічно орієнтованих проектів.

Серед інших бар'єрів – мала частка переробки відходів, обмежене фінансування екопроектів, деградація ґрунтів, застаріла інфраструктура та низька екологічна свідомість. Ускладнюють ситуацію втрата контролю над окремими територіями й навантаження на економіку та екосистему.

Уряд має розробити стратегічний план «зеленої» економіки, враховуючи міжнародні зобов'язання та внутрішні потреби сталого розвитку. Це сприятиме екологічній стабільності, енергоефективності та новим конкурентним перевагам країни.

Незважаючи на численні наявні проблеми, що стають на заваді впровадження та розвитку «зеленої» економіки, в Україні наявні й певні передумови для її розвитку.

Як вважають Марченко та Мамалига [4, с. 540], розвиток «зеленої» економіки в Україні базується на кількох передумовах. По-перше, це багаті чорноземи та сприятливий клімат, хоча ресурсозбереження поки не в пріоритеті. По-друге, виснаження запасів паливних ресурсів вимагає впровадження енергоощадних технологій. По-третє, є потенціал розвитку вітрової енергетики в горах і степах. По-четверте, важливою передумовою виступає і високий ступінь руйнування виробничих потужностей та інфраструктури, у тому числі соціальної, внаслідок військової агресії російської

федерації. Цей чинник, попри негативний вплив, водночас створює передумови для формування нової «зеленої» моделі відновлення економіки, орієнтованої на енергоефективність, екологічність і технологічну модернізацію. Також Україна має умови для органічного землеробства: великі чорноземні площі, низьке використання хімії, високий експортний потенціал і доступну робочу силу.

Україна прагне розвивати «зелену» економіку, ратифікувавши Паризьку кліматичну угоду у 2016 році. У 2020-му було представлено проєкт переходу до «зеленої» енергетики до 2050 року, але уряд його не затвердив. Це гальмує розвиток екологічної політики, знижує інвестиційну привабливість і створює регуляторну невизначеність. Підходи до екологічної трансформації залишаються фрагментарними, не забезпечуючи стимулів для бізнесу та громад. Принципи «зеленої» економіки часто дублюють концепції сталого розвитку й потребують адаптації до українських реалій. Післявоєнний період вимагає зосередження на енергетичній безпеці, розвитку децентралізованої енергетики, екологізації промисловості та модернізації інфраструктури з акцентом на стійкість.

У проєкті «Концепції зеленого енергетичного переходу України до 2050 року», визначено стратегічні орієнтири трансформації енергетичного сектору відповідно до європейського «зеленого курсу» [3]. Зокрема, документ передбачав досягнення кліматичної нейтральності до 2070 року шляхом зниження викидів парникових газів та підвищення енергоефективності економіки. Серед ключових напрямів переходу визначалися такі:

- енергетика – збільшення частки відновлюваних джерел до 70% в енергобалансі до 2050 року, підвищення енергоефективності, розвиток розподіленої генерації та «розумних» мереж;

- промисловість – модернізація й декарбонізація металургії, хімічної, цементної галузей, впровадження принципів циркулярної економіки;

- транспорт - електрифікація всіх видів засобів пересування, розвиток громадського електротранспорту, стимулювання використання «чистих» видів палива;

- сільське господарство – розвиток органічного землеробства, використання нетехнологічних добрив, інтеграція стандартів сталого управління природними ресурсами;

- будівництво – термомодернізація будівель, впровадження green-стандартів, використання низьковуглецевих матеріалів.

Попри стратегічну важливість зазначених напрямів, документ залишився на рівні проєкту та не набув статусу офіційного нормативного акта, що обмежило його практичне застосування та інституційну реалізацію.

Таким чином, зелена економіка є стратегічним напрямом розвитку України, який поєднує післявоєнне відновлення, енергетичну незалежність і євроінтеграцію. В умовах війни вона набуває практичного виміру - це шлях до створення нової економічної моделі, орієнтованої на стійкість, ефективність і відповідальність. Реалізація «зеленого» курсу вимагає політичної волі, фінансових інструментів і міжнародної підтримки, однак саме цей шлях здатен забезпечити Україні не лише економічне зростання, а й справжню

модернізацію, побудовану на принципах сталого розвитку.

Література:

1. Bongardt A., Torres F. The European green deal: more than an exit strategy to the pandemic crisis, a building block of a sustainable European economic model. *JCMS: Journal of Common Market Studies*. 2022. № 60(1). P. 170-185.

2. Зелена економіка - новий напрям в економічній науці. URL: <https://old.library.kr.ua/orhus/zelena.html>

3. Кабінет Міністрів України. Презентовано проєкт Концепції зеленого енергетичного переходу України до 2050 року. 2020. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/prezentovano-proekt-konceptsiyi-zelenogo-energetichnogo-perehodu-ukrayini-do-2050-roku>

4. Марченко О. І., Мамалига В. О. Зелена економіка: теоретичні аспекти. *Східна Європа: економіка бізнес та управління*. 2019. № 6(23). С. 535-541.

5. Скороход І. С., Горбач Л. М. Розвиток зеленої економіки в країнах Європейського Союзу. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Т. 30. № 2. С. 17-21.

УДК 657.6(075)

*Іванов Ю. Б., д.е.н., професор,
Росоха М. І., здобувач
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця,
м. Харків, Україна*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВИЛ МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Удосконалення процедур митного оформлення транспортних засобів посідає важливе місце в процесі оновлення митної політики України, особливо в умовах її інтеграції до європейського економічного простору. Значна частка зовнішньоекономічних операцій пов'язана саме з переміщенням автомобілів через митний кордон, що потребує впровадження ефективних, прозорих і технологічно сучасних механізмів їх оформлення.

Митне оформлення транспортних засобів є невід'ємною частиною контролю за переміщенням товарів і транспортних засобів через митний кордон України та забезпечує дотримання правил імпорту та експорту транспортних засобів. Воно передбачає подання власником транспортного засобу або уповноваженою особою митної декларації та супровідних документів.

В чинному Митному Кодексі України (стаття 4 пункт 21) [2] наступним чином сформульовано поняття «митна процедура»: митна процедура – зумовлені метою переміщення товарів через митний кордон України сукупність митних формальностей та порядок їх виконання .

Організація митних процедур під час переміщення товарів і транспортних